

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2018

8. volební období

206/

**Pozměňovací návrh poslance ... k vládnímu návrhu zákona, kterým se
mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony**

(sněmovní tisk 206)

1. V části první čl. I se za bod 12 vkládají nové body, které znějí:

„XX. V § 34a odst. 1 písm. a) a b) se slova „realizaci projektu výzkumu a vývoje“ nahrazují slovy „výzkum a vývoj“.

XX. V § 34b odst. 1 písm. a) úvodní části ustanovení se za slovo „vynaložil“ vkládají slova „ode dne podání oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje“.

XX. Za § 34b se vkládá nový § 34ba, který včetně nadpisu zní:

„§ 34ba

Oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje

(1) Poplatník, který hodlá v souvislosti s realizací projektu výzkumu a vývoje odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, oznámí tuto skutečnost správci daně zvlášť za jednotlivý projekt výzkumu a vývoje.

(2) V oznámení podle odstavce 1 je poplatník povinen uvést

- a) název projektu výzkumu a vývoje vystihující jeho obecné zaměření a
- b) základní identifikační údaje o poplatníkovi, kterými jsou
 1. obchodní firma nebo název a adresa sídla poplatníka, je-li poplatníkem daně z příjmů právnických osob,
 2. jméno, adresa sídla podnikatele a adresa místa trvalého pobytu poplatníka, je-li poplatníkem daně z příjmů fyzických osob, a
 3. daňové identifikační číslo, pokud bylo přiděleno.

(3) Pokuta za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy se neuplatní v případě, že poplatník nepodá oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje.“.

XX. Nadpis § 34c zní:

„Projektová dokumentace“.

XX. V § 34c odst. 1 úvodní část ustanovení zní:

„K projektu výzkumu a vývoje, ke kterému se váže oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, poplatník zpracuje projektovou dokumentaci, ve které uvede oznámený název projektu výzkumu a vývoje a vymezí činnost ve výzkumu a vývoji podle zákona upravujícího podporu výzkumu a vývoje. Projektová dokumentace obsahuje“.

XX. V § 34c odst. 1 písmeno d) zní:

„d) předpokládané výdaje v jednotlivých letech řešení projektu od roku, ve kterém bylo podáno oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, a předpokládané celkové výdaje na řešení projektu,“.

XX. V § 34c odst. 1 písm. e) se slova „budou odborně zajišťovat“ nahrazují slovy „ode dne podání oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje odborně zajišťují nebo budou zajišťovat“.

XX. V § 34c odst. 1 se na konci textu písmene f) doplňují slova „prováděných ode dne podání oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje“.

XX. V § 34c odst. 1 písm. g) se slova „a místo“ zrušují a slovo „projektu“ se nahrazuje slovy „projektové dokumentace“.

XX. V § 34c odst. 1 písm. h) se slova „odpovědné osoby za projekt výzkumu a vývoje“ nahrazují slovy „osoby schvalující projektovou dokumentaci“.

XX. V § 34c odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Odpočet na podporu výzkumu a vývoje související s oznámeným projektem výzkumu a vývoje lze odečíst od základu daně nejdříve za období, pro které je ve lhůtě pro podání řádného daňového přiznání schválena projektová dokumentace. Projektová dokumentace musí být v této lhůtě schválena i v případě, že v takovém období nelze odpočet na podporu výzkumu a vývoje odečíst z důvodu nízkého základu daně nebo daňové ztráty.

(3) Osobou schvalující projektovou dokumentaci je u poplatníka daně z příjmů

- a) fyzických osob tento poplatník nebo fyzická osoba oprávněná jednat za tohoto poplatníka,
- b) právnických osob fyzická osoba oprávněná jednat za tohoto poplatníka.“.

XX. V § 34c se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Poplatník eviduje změny skutečností uvedených v projektové dokumentaci, ke kterým dojde po jejím schválení. Název a cíle projektu výzkumu a vývoje nelze po dobu řešení projektu výzkumu a vývoje měnit.“.

XX. V § 34e odst. 1 se za slovo „poplatníka“ vkládají slova „, který podal oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje,“.

XX. V § 34e odst. 3 písm. a) se slovo „projekt“ nahrazuje slovy „název a cíle projektu“.

XX. V § 34e odst. 3 písm. b), c) a e) se slovo „projektů“ nahrazuje slovem „projektu“.

XX. V § 34e se odstavec 4 zrušuje.“.

Následující body se přečíslovají.

2. V části první se na konci čl. II doplňuje nový bod, který zní:

„XX. Ustanovení § 34a až 34c a § 34e zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Na projekty, jejichž řešení bylo zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí ustanovení § 34a až 34c a § 34e zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Na projekty, jejichž řešení bylo zahájeno ve zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání, která nejsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona skončena, lze použít ustanovení § 34a až 34c a § 34e zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; využije-li poplatník takový postup, tato ustanovení se použijí ve všech zdaňovacích obdobích nebo obdobích, za které se podává daňové přiznání, ve kterých je projekt výzkumu a vývoje řešen.“.

Odůvodnění:

Cílem pozměňovacího návrhu je zjednodušení stávající právní úpravy odpočtu na podporu výzkumu a vývoje obsažené v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“) a dále snížení administrativní zátěže, která je v současné době spojena s uplatňováním tohoto odpočtu. Vedle uvedeného je účelem nové právní úpravy zamezit chování poplatníků, které spočívá ve zpětném dohledávání činností a výdajů s těmito činnostmi spojených s cílem tyto výdaje zpětně označit jako výdaje vynaložené na vývoj a výzkum zahrnované do odpočtu, aniž by původně byly vynaloženy na realizaci projektu výzkumu a vývoje.

K bodu 1:

K § 34a

Navrhovaná úprava ustanovení § 34a zákona o daních z příjmů představuje legislativně-technickou změnu, jejímž účelem je v rámci právní úpravy odpočtu na podporu výzkumu a vývoje sjednotit používání pojmu „výdaje vynaložené na výzkum a vývoj zahrnované do odpočtu“, který je vymezen v ustanovení § 34b zákona o daních z příjmů. V ustanovení § 34a zákona o daních z příjmů tudíž není nadále nutné uvádět, že se jedná o výdaje vynaložené (mimo jiné) „na realizaci projektu výzkumu a vývoje“, a postačí uvést, že jde o výdaje vynaložené „na výzkum a vývoj“, a to vzhledem k tomu, že vynaložení výdajů na realizaci projektu výzkumu a vývoje je jednou z podmínek, kterými je pojem „výdaje vynaložené na výzkum a vývoj zahrnované do odpočtu“ v ustanovení § 34b zákona o daních z příjmů vymezen. Stanovení této podmínky v ustanovení § 34a zákona o daních z příjmů je tedy nadbytečné.

K § 34b

Navrhovaná úprava ustanovení § 34b odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů reaguje na zavedení nového institutu oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje v § 34ba zákona o daních z příjmů tím, že rozšiřuje dosavadní podmínky uvedené v ustanovení § 34b odst. 1 písm. a) až c) zákona o daních z příjmů, které musí výdaj splňovat, aby jej bylo možné považovat za výdaj vynaložený na výzkum a vývoj zahrnovaný do odpočtu podle tohoto ustanovení. Touto novou podmínkou je vynaložení výdaje až ode dne podání oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje. Bude-li tedy výdaj vynaložen přede dnem podání tohoto oznámení, byť v souvislosti s realizací projektu výzkumu a vývoje (k pojmu „realizace projektu výzkumu a vývoje“ viz níže), nebude jej možné do odpočtu zahrnout.

Aby výdaje poplatníka mohly být považovány za výdaje zahrnované do odpočtu podle ustanovení § 34b zákona o daních z příjmů, je i nadále nezbytné, aby byly vynaloženy při realizaci projektu výzkumu a vývoje. Realizací projektu výzkumu a vývoje se přitom rozumí samotné provádění činností ve výzkumu a vývoji, které poplatník vymeze v dokumentu, který je povinen zpracovat a schválit ke každému projektu podle § 34c zákona o daních z příjmů a který je nově označen jako „projektová dokumentace“. Pod pojmem „projekt výzkumu a vývoje“ je tedy nově nutno rozumět veškeré skutečnosti a činnosti související s konkrétním výzkumem a vývojem poplatníka, nikoliv pouze dokument schvalovaný podle ustanovení § 34c zákona o daních z příjmů. Projekt výzkumu a vývoje tudíž může být realizován již přede dnem podání oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje (a tudíž i před schválením projektové dokumentace), do odpočtu však bude možné zahrnout až výdaje, které byly na realizaci projektu vynaloženy ode dne podání tohoto oznámení, a to za podmínky, že bude následně schválena projektová dokumentace v souladu s § 34c odst. 2 zákona o daních z příjmů.

K § 34ba

Ustanovení § 34ba zákona o daních z příjmů zavádí nový institut oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, kterým (společně s dalšími navrhovanými změnami) tento zákon reaguje na současný stav právní úpravy týkající odpočtu na podporu výzkumu a vývoje, a to za účelem zjednodušení stávající právní úpravy odpočtu na podporu výzkumu a vývoje a dále snížení administrativní zátěže.

Ustanovení § 34ba odst. 1 zákona o daních z příjmů zakládá povinnost poplatníka oznámit záměr v budoucnu odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje. Jedná se tedy o první úkon poplatníka vůči správci daně v případě realizace konkrétního projektu výzkumu a vývoje (resp. realizace činnosti ve výzkumu a vývoji), jehož učinění je z hlediska následného uplatnění odpočtu nezbytné. Poplatník je povinen takové oznámení učinit zvlášť za každý projekt výzkumu a vývoje, v souvislosti se kterým hodlá odpočet odečíst od základu daně.

Na základě ustanovení § 34b odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů bude nově možné do odpočtu na podporu výzkumu a vývoje zahrnout až výdaje vynaložené ode dne podání oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje. Účelem oznámení je tak informovat správce daně o záměru poplatníka odečíst od základu daně odpočet související s realizací projektu výzkumu a vývoje a současně určit okamžik, od kterého se výdaje vynaložené při realizaci projektu výzkumu a vývoje posuzují jako výdaje, které lze zahrnout do odpočtu na podporu výzkumu a vývoje. Tímto okamžikem je den podání oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet.

Poplatník je povinen podat oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje v souvislosti s realizací konkrétního projektu výzkumu a vývoje pouze jednou, a to na začátku časového úseku, v němž hodlá výdaje vynaložené na realizaci této činnosti zahrnovat do odpočtu na podporu výzkumu a vývoje. Bude-li tedy záměrem poplatníka výdaje vynaložené na výzkum a vývoj zahrnovat do odpočtu například v průběhu pěti let, je nezbytné podat oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje pouze na začátku tohoto časového úseku, čímž bude splněn požadavek spočívající v oznámení záměru odečíst od základu daně odpočet pro všechna období, v nichž budou v průběhu těchto pěti let vynakládány výdaje na realizaci konkrétního projektu výzkumu a vývoje, jehož název poplatník uvede v oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje.

Poplatník nicméně není povinen výdaje na výzkum a vývoj vynaložit již v období, ve kterém je oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje podáno, ani není povinen výdaje vynaložené v tomto období zahrnout do odpočtu na výzkum a vývoj. Výdaje vynaložené na výzkum a vývoj může začít zahrnovat do odpočtu až v některém z následujících období, v nichž bude výzkum a vývoj realizován (jedná se o případy, v nichž je konkrétní vývoj a výzkum koncipován jako několikaletý).

Podání oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje však není jedinou podmínkou, kterou je nezbytné naplnit, aby mohl být odpočet na výzkum a vývoj odečten od základu daně. Další podmínkou je vypracování a schválení projektové dokumentace (současný „projekt výzkumu a vývoje“) podle § 34c zákona o daních z příjmů. Nově se již nestanovuje, že vypracování a schválení projektové dokumentace je poplatník povinen učinit před zahájením řešení projektu. Povinnost schválit projektovou dokumentaci je stanovena až poté, co je podáno oznámení, a to ve lhůtě pro podání řádného daňového přiznání za období, za které poplatník odečte nebo hodlá odečíst od základu daně první odpočet vztahující se ke konkrétnímu projektu. Projektová dokumentace musí být tedy schválena ve stejné lhůtě i v případě, že poplatník nemohl v tomto období odečíst od základu

daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje pouze z důvodu nízkého základu daně nebo daňové ztráty (viz níže).

V oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje je poplatník povinen uvést své identifikační údaje v rozsahu, v jakém jsou uváděny v projektové dokumentaci. Dále je povinen uvést název projektu, z něž je zřejmé, jaké je obecné zaměření projektu výzkumu a vývoje. Opět se jedná pouze o identifikační údaj. Účelem zpřesnění, že název musí vystihovat obecné zaměření projektu výzkumu a vývoje, je pouze zamezit uvedení názvu projektu výzkumu a vývoje (např. pouze číselným kódem), který by umožnil volnou zaměnitelnost projektových dokumentací. Předmětem přezkoumávání nebude název jako takový (např. skutečnost, zda nebylo vhodnější použití jiné označení) ale pouze skutečnost, že je tento název následně přiřaditelný ke schválené projektové dokumentaci k činnosti V a V, která byla do té doby realizována. Název projektu výzkumu a vývoje však musí být současně odlišitelný od názvů dalších projektů poplatníka, pokud takové projekty realizuje tak, aby na základě názvu projektu bylo oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje přiřaditelné ke konkrétní projektové dokumentaci. Název projektu přitom tak slouží pouze k přiřazení oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje k projektové dokumentaci, v níž je poplatník též povinen název projektu výzkumu a vývoje uvést. Nebude-li oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje na základě názvu projektu výzkumu a vývoje přiřaditelné k projektové dokumentaci, nebude splněna podmínka ustanovení § 34c odst. 1 zákona o daních z příjmů, která vyžaduje, aby projektová dokumentace byla zpracována k projektu výzkumu a vývoje, ke kterému se váže oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, a odpočet na výzkum a vývoj související s příslušným projektem, proto nebude možné od základu daně odečíst.

V oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje budou uváděny pouze nově stanovené náležitosti, čímž se odstraní požadavek uvádět jednotlivé konkrétní skutečnosti týkající se činnosti ve výzkumu a vývoji, které je podle dosavadní právní úpravy nezbytné uvést v rámci projektu výzkumu a vývoje (jímž se podle dosavadní právní úpravy rozumí písemný dokument), ještě před započítáním realizace tohoto projektu, aniž by tyto údaje mohly být později v samotném projektu (písemném dokumentu) upraveny s ohledem na skutečné změny v činnosti poplatníka v oblasti výzkumu a vývoje. V řadě případů výzkumu a vývoje je totiž obtížné v projektu výzkumu a vývoje dopředu (tedy před započítáním činnosti výzkumu a vývoje, resp. realizace projektu) uvést některé údaje požadované dosavadní právní úpravou, aniž by je následně nebylo zapotřebí upravit, změnit či doplnit z důvodu potřeby poplatníka přizpůsobit činnost ve výzkumu a vývoji reálným okolnostem. Povinnost uvést skutečnosti vztahující se k projektu výzkumu a vývoje tak, jak je požadováno podle navrhované právní úpravy § 34c upravující projektovou dokumentaci, je tak poplatníkovi uložena až k okamžiku, když již projekt výzkumu a vývoje po určitou dobu realizuje, a lze tedy předpokládat, že tyto skutečnosti jsou poplatníkovi v převážné míře známy.

Oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje je podáním podle daňového řádu a řídí se ustanoveními § 70 až § 74 daňového řádu. V souvislosti s navrhovanou právní úpravou oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje se však nepoužije institut postupu k odstranění pochybností, na základě kterého by správce daně v případě, že by měl pochybnost o správnosti nebo úplnosti údajů uvedených v oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, vyzval poplatníka k jejich vysvětlení nebo doplnění. Tento institut, jehož cílem je přispět k zjištění a vyměření daňové povinnosti ve správné výši, se podle § 89 daňového řádu uplatňuje na daňová tvrzení a další písemnosti předložené

daňovým subjektem v případě, že má správce daně pochybnosti o jejich správnosti, průkaznosti nebo úplnosti. Jedná se tedy o situace, kdy daňový subjekt správci daně něco tvrdí a správce daně má zájem na bezprostředním a neprodleném zjištění a ověření řádného splnění daňových povinností daňovým subjektem a tedy i správnosti takového tvrzení. Oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje má však odlišný charakter, protože poplatník jím uplatňuje své právo vynakládat výdaje na výzkum a vývoj, které lze následně zahrnout do odpočtu na podporu výzkumu a vývoje. Institut postupu k odstranění pochybností u něho tedy není účelný. Břemeno tvrzení a důkazní břemeno leží v tomto případě plně na poplatníkovi, který nese sám plnou odpovědnost za úplnost a přesvědčivost skutečností uváděných v oznámení. Pokud daňový subjekt neuvede v oznámení všechny potřebné skutečnosti nebo tyto skutečnosti neuvede v podobě vyžadované zákonem a oznámení nebude na základě uvedeného přiřaditelné k projektové dokumentaci, nebude možné odpočet od základu daně odečíst. Institut o vadách podání zakotvený v § 74 daňového řádu se však v těchto případech použije, neboť oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje je podáním a použití tohoto institutu není nijak vyloučeno. V případě, že tedy oznámení bude obsahovat vady, bude daňový subjekt na tyto vady podle § 74 daňového řádu upozorněn a dostane možnost je odstranit. V případě, že budou vady odstraněny ve lhůtě stanovené správcem daně, budou výdaje uplatnitelné od okamžiku původního oznámení (viz § 74 odst. 3 daňového řádu). Pokud však daňový subjekt vady ve stanovené lhůtě neodstraní, stane se oznámení neúčinným.

Ve vztahu k oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje je na základě ustanovení § 34ba odst. 3 zákona o daních z příjmů vyloučena aplikace pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy upravené ustanovením § 247a daňového řádu, a to vzhledem k tomu, že důsledkem neoznámení záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, případně podání oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, které není přiřaditelné k projektové dokumentaci, je nepřiznání odpočtu na podporu výzkumu a vývoje. Jelikož tento důsledek není explicitně vyjádřen, ale plyne implicitně z ustanovení § 34b odst. 1 písm. a) zákona o daních z příjmů v novém znění (výdaje vynaložené na výzkum a vývoj lze zahrnout do odpočtu mimo jiné tehdy, pokud jsou vynaloženy ode dne oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, není-li toto oznámení podáno, poplatník nemůže do odpočtu zahrnout žádné výdaje), je nutné z hlediska právní jistoty sankci za nesplnění povinnosti nepeněžité povahy vyloučit v případě nepodání oznámení podle § 34ba zákona o daních z příjmů.

K § 34c

Navrhovaná úprava ustanovení § 34c zákona o daních z příjmů je další z výše zmíněných změn, jejichž účelem je zjednodušit právní úpravu odpočtu na podporu výzkumu a vývoje a snížit administrativní zátěž spojenou s uplatňováním tohoto odpočtu, a tím rozšířit využívání institutu odpočtu na podporu výzkumu a vývoje.

Navrhovaná úprava nadpisu ustanovení § 34c zákona o daních z příjmů, návětí ustanovení § 34c odst. 1 zákona o daních z příjmů a jednotlivých náležitostí projektové dokumentace reaguje na zavedení institutu oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje a současně na rozšíření obsahu pojmu „projekt výzkumu a vývoje“ (viz výše). Písemný dokument zpracováváný a schvalovaný na základě tohoto ustanovení je nově označen pojmem „projektová dokumentace“, který přiléhavěji vystihuje charakter tohoto dokumentu, v němž jsou uváděny skutečnosti vztahující se k činnosti ve výzkumu a vývoji poplatníka. Nová úprava (viz odstavce 4) zohledňuje skutečnost, že v rámci realizace činnosti ve výzkumu a vývoji může docházet k faktickým změnám okolností, a tedy potřebě upravit

skutečnosti uvedené v projektové dokumentaci. Úprava či doplnění původně uvedených skutečností (kdy jsou tyto úpravy nezbytné v důsledku změn okolností, které nastanou po schválení projektové dokumentace) nicméně nebude zaznamenána v samotné projektové dokumentaci (tu již po jejím schválení nelze upravovat), nýbrž v evidenci, kterou poplatník nově povede právě za účelem zaznamenání změn skutečností uvedených v projektové dokumentaci (ustanovení § 34c odst. 4 zákona o daních z příjmů). Změny skutečností je poplatník povinen v evidenci zaznamenat průběžně. Název projektu výzkumu a vývoje a cíle projektu výzkumu a vývoje však poplatník změnit nemůže, neboť by se jednalo o projekt jiný, k němuž by bylo znovu zapotřebí podat oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje a následně schválit novou projektovou dokumentaci. Důsledkem nevedení evidence v souladu s navrhovanou právní úpravou pak zpravidla bude krácení výše výdajů zahrnovaných odpočtu na podporu výzkumu a vývoje (v krajním případě může dojít k vyloučení veškerých výdajů z odpočtu na podporu výzkumu a vývoje), avšak pouze za předpokladu, že poplatník změny skutečností, které je povinen v evidenci zaznamenávat, neprokáže jiným způsobem.

Povinností poplatníka je i nadále v projektové dokumentaci vymežit činnost ve výzkumu a vývoji podle zákona upravujícího podporu výzkumu a vývoje a dále uvést název projektu výzkumu a vývoje, který byl poplatníkem oznámen. Nově je totiž pro uplatnění odpočtu nezbytné, aby projektová dokumentace byla přiřaditelná k oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, když návětí ustanovení § 34c odst. 1 zákona o daních z příjmů stanoví, že poplatník zpracuje projektovou dokumentaci k projektu výzkumu a vývoje, ke kterému se váže oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje. Nebude-li tato podmínka přiřaditelnosti projektové dokumentace k oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje splněna, nebude možné odpočet od základu daně odečíst. Jak již bylo výše uvedeno, pro uplatnění odpočtu je tedy nezbytné, aby v souvislosti s realizací konkrétního projektu výzkumu a vývoje, na nějž jsou vynakládány výdaje, existovaly jak oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, tak projektová dokumentace, ze které bude zřejmé, že toto oznámení bylo podáno a projektová dokumentace zpracována a schválena ve vztahu k jednomu a tomu samému projektu výzkumu a vývoje.

V návaznosti na zavedení oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje jsou upraveny jednotlivé náležitosti uváděné v projektové dokumentaci upravené v § 34c odst. 1 písm. d) až f) zákona o daních z příjmů. Na základě navrhované změny § 34c odst. 1 písm. e) a f) zákona o daních z příjmů budou v projektové dokumentaci uváděny údaje o skutečnostech vztahujících se k řešení projektu, které nastaly až ode dne podání oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje. Údaj o předpokládaných výdajích v jednotlivých letech (§ 34c odst. 1 písm. d) zákona o daních z příjmů) se nově vztahuje pouze k roku, ve kterém bylo podáno oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, a k letům následujícím.

Nově nebude nutné v projektové dokumentaci uvádět místo schválení projektové dokumentace vzhledem k tomu, že se nejedná o údaj nezbytný pro posouzení oprávněnosti uplatnění odpočtu na podporu výzkumu a vývoje.

Další změnou týkající se jednotlivých náležitostí projektové dokumentace je nahrazení institutu osoby odpovědné za projekt výzkumu a vývoje institutem osoby schvalující projektovou dokumentaci, který je nově vymezen v ustanovení § 34c odst. 3 zákona o daních z příjmů. Dosavadní právní úprava stanovovala odpovědnost osoby odpovědné za projekt výzkumu a vývoje za splnění podmínek stanovených zákonem o daních z příjmů pro projekt výzkumu a vývoje. Tato odpovědnost nově v rámci institutu osoby schvalující projektovou dokumentaci stanovena není vzhledem k tomu, že je nadbytečné zakotvovat veřejnoprávní

odpovědnost poplatníka za nesplnění povinností stanovených právní úpravou odpočtu na podporu výzkumu a vývoje, pokud důsledkem jejich nesplnění není veřejnoprávní sankce, nýbrž nepřiznání odpočtu na podporu výzkumu a vývoje, který poplatníkovi nebude při nesplnění povinností stanovených touto právní úpravou přiznán ani v případě, že tato zvláštní odpovědnost zákonem stanovena nebude. Vymezení osoby schvalující projektovou dokumentaci je podle ustanovení § 34c odst. 3 zákona o daních z příjmů širší ve srovnání s dosavadním vymezením osoby odpovědné za projekt výzkumu a vývoje. V případě poplatníka fyzické osoby může být vedle samotného poplatníka schvalující osobou též osoba oprávněná jednat za tohoto poplatníka. V případě poplatníka právnické osoby je schvalující osobou osoba oprávněná jednat za tohoto poplatníka (zejména statutární orgán). Na rozdíl od dosavadní právní úpravy umožní navrhovaná změna schválit projektovou dokumentaci osobou odlišnou od poplatníka (a to např. i na základě smlouvy o zastoupení, resp. na základě plné moci), čímž se předejde komplikacím spojeným s nutností podepsat tento dokument výhradně poplatníkem (resp. členem statutárního orgánu).

V návaznosti na zavedení institutu oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje (jehož podání je nezbytné z hlediska vynakládání výdajů, které bude následně možné zahrnout do odpočtu) je nezbytné schválit projektovou dokumentaci až ve lhůtě pro podání řádného daňového přiznání za období, za které poplatník odečte od základu daně první odpočet vztahující se ke konkrétnímu projektu výzkumu a vývoje. Projektovou dokumentaci je poplatník povinen ve stejné lhůtě schválit i v případě, že odpočet za dané období nemůže odečíst z důvodu nízkého základu daně nebo daňové ztráty, tj. odpočet na podporu výzkumu a vývoje poplatník může odečíst od základu daně za podmínek § 34 odst. 5 zákona o daních z příjmů v následujících zdaňovacích obdobích. Lze tedy předpokládat, že údaje o skutečnostech souvisejících s realizovaným projektem výzkumu a vývoje, které je zapotřebí v projektové dokumentaci uvést, již poplatníkovi budou v době schvalování projektové dokumentace známy.

Současně však platí, že poplatník není povinen schválit projektovou dokumentaci již v období, v němž bylo podáno oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, a může ji tudíž schválit až v některém z následujících období, v němž bude konkrétní projekt výzkumu a vývoje realizován, aniž by toto pozdější schválení mělo vliv na platnost oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje. Následkem pozdějšího schválení projektové dokumentace však bude to, že pro účely uplatnění odpočtu bude možné do výdajů zahrnovaných do odpočtu zahrnout pouze ty výdaje, které byly vynaloženy při realizaci projektu výzkumu a vývoje v období, pro které je projektová dokumentace schválena (viz ustanovení § 34c odst. 2) a nikoliv i za období, ve kterých již sice bylo podáno oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje, ale pro které projektová dokumentace schválena nebyla. Projektová dokumentace se nevede průběžně, ale zpracuje v zákoně stanoveném termínu k celému projektu výzkumu a vývoje, a náklady se v ní uvádějí pouze souhrnně jako celkové předpokládané výdaje. V projektové dokumentaci se tedy nepožaduje uvádět konkrétní náklady, které mohou být poté zahrnuty do odpočtu.

K § 34e

V návaznosti na zavedení institutu oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje a současně na rozšíření obsahu pojmu „projekt výzkumu a vývoje“ (viz výše) jsou upraveny náležitosti žádosti o vydání závazného posouzení stanovené v ustanovení § 34e odst. 3 písm. a) zákona o daních z příjmů, na jehož základě je podle dosavadní právní úpravy vyžadováno, aby součástí žádosti byl též projekt výzkumu a vývoje ve smyslu dosavadní právní úpravy (tedy písemný dokument). Nově je poplatník povinen v žádosti o vydání závazného posouzení uvést název projektu výzkumu a vývoje

(obdobně jako v projektové dokumentaci a v oznámení o záměru odečíst od základu daně odpočet na podporu výzkumu a vývoje) a dále je povinen v žádosti uvést cíle projektu výzkumu a vývoje.

V ustanovení § 34e odst. 3 zákona o daních z příjmů je navrhována změna spočívající v nahrazení slova „projektů“, které je v tomto ustanovení v současné době uvedeno v množném čísle, slovem „projektu“, které je v jednotném čísle. Tato změna je navrhována za účelem sjednocení správní praxe v oblasti řízení o závazném posouzení tak, aby správní poplatek byl uložen za každou jednotlivou posuzovanou skutečnost (předmět) závazného posouzení, o nichž bude správce daně rozhodovat samostatným výrokem, přestože tyto výroky mohou být obsaženy v jednom rozhodnutí. Správní poplatek tedy bude nově ukládán za každý posuzovaný projekt výzkumu a vývoje. Tato praxe je běžná u všech žádostí o vydání závazného posouzení, jejichž úprava je obsažena jak v zákoně o daních z příjmů, tak v zákoně o dani z přidané hodnoty, případně zákoně o evidenci tržeb. Pokud tedy poplatník podá žádost o vydání rozhodnutí o závazném posouzení v souvislosti s realizací projektu výzkumu a vývoje, bude tato žádost zpoplatněna s ohledem na počet projektů v této žádosti uvedených.

Ustanovení § 34e odst. 4 zákona o daních z příjmů představovalo výjimku z ustanovení § 38p zákona o daních z příjmů, ve znění do 31. prosince 2014, které upravovalo podmínky uplatnění odčitatelných položek a položek snižujících základ daně v rámci dodatečného daňového přiznání a které bylo s účinností k 1. lednu 2015 nahrazeno jiným ustanovením, jež se již k odčitatelným položkám a položkám snižujícím základ daně nevztahuje. Norma obsažená v ustanovení § 34e odst. 4 zákona o daních z příjmů je tedy od nahrazení dotčeného ustanovení nadbytečná a z tohoto důvodu se navrhuje její zrušení.

K bodu 2:

Toto přechodné ustanovení představuje speciální úpravu ve vztahu k obecnému přechodnému ustanovení obsaženému v čl. II bodu 1 v návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony. Ustanovení § 34a až 34c a § 34e zákona č. 586/1992 Sb. se podle věty první tohoto přechodného ustanovení použijí ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona již ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. nikoli až od začátku následujícího zdaňovacího období, tj. na projekty zahájené po dni nabytí účinnosti zákona.

Věta druhá upravuje režim pro projekty výzkumu a vývoje zahájené přede dnem nabytí účinnosti zákona. Na tyto projekty se použijí i nadále § 34a až 34c a § 34e zákona o daních z příjmů ve znění přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a to pro všechny odpočty na podporu výzkumu a vývoje související s takovým projektem, v případě projektu trvajících několik let se tedy dosavadní právní úprava bude používat ještě několik zdaňovacích období. Např. bude-li poplatník žádat o závazné posouzení podle § 34e zákona o daních z příjmů v případě projektu výzkumu a vývoje zahájeného přede dnem nabytí účinnosti zákona, závazné posouzení se bude řídit dosavadní právní úpravou.

Výjimku z tohoto pravidla představují projekty výzkumu a vývoje sice zahájené přede dnem nabytí účinnosti zákona, ale ve zdaňovacím období, které ke dni nabytí účinnosti zákona ještě neskončilo. Obdobně to platí pro období, za které se podává daňové přiznání. V takovém případě má poplatník možnost volby, zda postupovat podle dosavadní právní úpravy, nebo podle nové úpravy. V případě, že zvolí úpravou účinnou ode dne nabytí účinnosti zákona, je povinen podle této úpravy postupovat i v následujících zdaňovacích obdobích, až do okamžiku ukončení projektu výzkumu a vývoje.

Například při nabytí účinnosti zákona k 1. březnu 2019 se poplatník, jehož zdaňovací období se shoduje s kalendářním rokem, může rozhodnout, zda na projekt výzkumu a vývoje, jehož řešení zahájil mezi 1. lednem 2019 a 1. březnem 2019, použije dosavadní právní úpravu nebo

právní úpravu novou. Pokud zvolí novou právní úpravu, odpočet za zdaňovací období 2019 uplatní již podle nové úpravy.